

CONCRETE PAASVREUGDE.

“Daarom verheugt zich mijn hart en juicht mijn ziel, zelfs mijn vlees zal in veiligheid wonen; want Gij geeft uw gunstgenoot niet prijs aan het dodenrijk, noch laat Gij uw gunstgenoot de groeve zien” Ps. 16:9.10 & Hand. 2:26.27.

Toen Petrus op de pinksterdag de uitstorting verkondigde van de Heilige Geest, haalde hij de paaspsalm van David aan. Psalm 16, een lied vol paasvreugde op het eerste, het grote feest van het nieuwe verbond. Pasen en pinksteren vielen voor hem één en dezelfde dag. Stond Christus niet op uit het graf als de levendmakende Geest? Daarbij past een lied. Want Hij laat ons delen in de vreugde van zijn leven. Die vreugde mogen wij ons eigen maken. Door het geloof.

Davids graf.

Het is bij het graf van David dat Petrus psalm 16 aanhaalt. Niet dat hij letterlijk bij dit graf stond. Maar hij verwijst er wel naar. Dit graf was er in zijn dagen nog. Iedere israëlliet kon je er brengen en het aanwijzen: daar ligt koning David begraven. Bij die begraafplaats zag je het concrete, het harde bewijs van Davids dood. Petrus kon dan ook vrijuit zeggen dat David én gestorven én begraven is.

En zo is toch ieder graf? Loop maar eens over het kerkhof. Zijn al die stenen geen stomme getuigen van het leven dat voorbij is? Ze herinneren aan de afbraak van ons leven, aan verdriet en rouw. Nergens is de dood zo concreet voor ogen als op een begraafplaats.

Onder die stomme getuigen zijn ook veel sprekende stenen. Zij leggen getuigenis af van het geloof in God. Ze laten je lezen van het leven dat verwacht wordt van God. Zo laat Petrus de psalm van David spreken terwijl hij Davids graf voor de aandacht plaats. David, onweerlegbaar gestorven en concreet begraven, zong van vreugde over zijn leven en zijn toekomst. Concrete vreugde in het aanzicht van de dood.

De bron.

De bron van deze vreugde is God. Psalm 16 zingt over de Here die voor David het hoogste goed is, zijn kostbaarste bezit. God is zijn schuilplaats (vs.1). Hij heeft geen goed buiten de Here (vs.2). Hij verheugt zich in de heiligen - gemeente die met hem alles van de Here verwacht (vs.3). Hij neemt ver afstand van volksgenoten die het leven bij andere goden zoeken (vs.4). De Here is zijn één en al. Hij noemt Hem zijn erfdeel en zijn beker. En dit erfdeel maakt hem dankbaar en blij.

Wat maakt hem zo blij in de Here? Hij noemt de meetsnoeren die voor hem in liefelijke dreven zijn gevallen. Hij vergelijkt de vreugde in de Here met de vreugde over de grond die zijn geslacht is toegewezen bij de uitgifte van het beloofde land. Het land Kanaän werd uitgemeten en door het lot verdeeld. Ieder geslacht kreeg zijn erfdeel. In dat erfdeel ontving ieder aanwijsbaar, meetbaar, concreet de zegenrijke gunst van de Here. Ook het

geslacht van David deelde in die gunst. Daar, in de velden van Efrata, had Boaz zijn akkers waar Ruth haar aren oplas. Daar graasden de kudden van vader Isaï onder de hoede van zijn jongste zoon. En toen de nalatenschap van Isaï werd verdeeld ontving ook David daarvan zijn deel. Een prachtig erfdeel. David is er blij mee. De meetsnoeren vielen in liefelijke dreven. De concrete erfenis van Gods verbond.

Het is meer dan een vergelijking als David het beeld van deze erfenis gebruikt voor zijn vreugde in de Here. Immers de Here 'bestendigt' wat het lot hem toeweest. De Here maakt het vast en duurzaam. Het is zijn vreugde dat de Here zijn erfenis vast en zeker maakt. In zijn aanwijsbaar en meetbaar erfdeel ziet David de goede en de duurzame gunst van de God van het verbond. Zo geeft de concrete zegen van God hem een diepe blijdschap in de Here. God is de bron van zijn vreugde.

Onwankelbaar.

Doordat David in zijn erfdeel de Here ziet, kijkt hij verder dan de weidegronden en de akkers, de liefelijke dreven, die er zo prachtig bij liggen. Doordat hij de Here ziet vindt David een houvast waardoor hij niet wankelt.

Er waren op zijn levensweg momenten genoeg waar hij kon wankelen en struikelen. We hoeven dan alleen maar te denken aan het risicovolle leven als vluchteling dat zijn eigen schoonvader hem dwong te lijden. Maar er is meer. David spreekt in deze psalm over het graf. Wat dat teweeg brengt wist hij uit eigen ondervinding. Hoe vaak is hij niet de gang naar het graf gegaan? Natuurlijk heeft hij zijn ouders begraven. Hij ging in rouw achter de draagbaar van Abner. Hij moest het zoontje van Bathseba begraven. Amnon bracht hij naar het graf. Absalom werd gedood en onder stenen bedolven. David weet uit ondervinding wat de dood in het leven aanricht en hoe rouw op rouw weegt als een loden last. Wie wankelt daar niet onder? Zou een mens niet bezwijken als je het lichaam van een geliefde wegdraagt naar het graf? In deze psalm denkt David aan zijn eigen dood. Kan die je niet aangrijzen? Je eigen graf, daar kijken we liever niet naar. Dat is te confronterend. Het is zo zwaar. We kunnen ons lang groot houden. Veel gevaren die ons leven bedreigen kunnen we bezweren. Maar niet deze éne dreiging die onvermijdelijk en concreet op ons afkomt. Wie zou niet wankelen?

David zwijgt er niet over. Hij wuift het niet weg. Hij verbloemt de werkelijkheid niet. Nee, het is veel mooier. Hij ziet God! 'Omdat Hij aan mijn rechterhand staat wankel ik niet.' (vs.8) Met de Here naast zich kan David zingen, zelfs juichen in het aangezicht van de dood! Zulke blijdschap kan alleen bestaan wanneer de nabijheid van de Here net zo reëel is als de zorgen, het verdriet, net zo echt als het graf.

Het is voor David geen onwerkelijke zaak. Gods nabijheid is niet een vaag gevoel, een spirituele ervaring, een onwezenlijke 'werkelijkheid.' Het is niet een persoonlijke waarheid waar hij zich mee troost, terwijl niemand anders dit zo ervaart. Nee, het is dezelfde realiteit als van Abraham die over een afstand van eeuwen met blijdschap de dag van Christus zag (Joh.8). Het is als Mozes die onder de dreigende werkelijkheid van Farao's woede standvastig bleef 'als ziende de Onzienlijke' (Hebr.11). Zij zagen het door het geloof. Het oog van het geloof reikt ver en het ziet veel doordat het zich hecht aan de beloften die God aan zijn kinderen heeft gedaan. Concrete beloften in deze wereld. Net zo reëel als het erfdeel waar David zo blij mee was.

Gods plan.

Zo ziet David de Here naast zich staan. Want God heeft hem raad gegeven. Dat betekent niet dat de Here hem van advies heeft gediend, hoewel dat in zijn leven ook vaak is gebeurd. Het woord dat David gebruikt kan ook raadslag, raadsplan betekenen. God heeft zijn plannen aan David onthuld. De apostel Petrus bevestigt dat wij daaraan moeten denken. David wist "dat God hem onder ede gezworen had een uit de vrucht van zijn lendenen op zijn schoot te doen zitten" (Hand.2). Dat voornemen heeft de Here aan David geopenbaard (2 Sam.7). En dat is al weer zo'n concrete belofte van een dynastie die aan de macht blijft. Wat wil je als koning nog meer, dan dat jouw zoon en je kleinzoon je opvolgen en dat jouw huis tot in lengte van eeuwen regeert? David heeft gekregen en hij heeft het zich ingedacht. Hij heeft God ervoor gedankt. Hij heeft haar overwogen. Het hield hem bezig. Niet bij tijd en wijle. Niet dat hij er zo nu en dan een gedachte aan wijdde. Als hij 's nachts wakker lag - of mogelijk opzettelijk wakker bleef – dacht hij over deze belofte na. Zijn nieren onderwezen hem. In zijn diepste innerlijk was hij er mee bezig. Zélf s bij nacht. Dus ook overdag. In deze voortdurende overweging van Gods belofte heeft hij haar zich eigen gemaakt door het geloof. Zo zag hij God: in zijn belofte. De Belover die zijn beloften waarmaakt. Die God was Davids houvast. Deze Belover hield David op de been. En doordat hij de Here zag ging de toekomst voor hem open. Hij keek in een groots perspectief dat verder reikte dan zijn eigen dood, zijn eigen graf. Daarom wankelde hij niet maar hij verheugde zich, zelfs in het aangezicht van de dood.

Bewaring.

David verheugt zich niet omdat hij aan de harde werkelijkheid voorbijgaat. Zo zou je zijn woorden, oppervlakkig gezien, kunnen uitleggen. "Zelfs mijn vlees zal in veiligheid wonen. Want Gij geeft mijn ziel niet prijs aan het dodenrijk, noch laat gij uw gunstgenoot de groeve zien." (vs. 9.10). Oppervlakkig gezien lijkt het alsof de Here ervoor zorgen zal dat hij niet sterft. Zijn vlees is veilig omdat hij aan het graf niet toekomt. Hij krijgt het graf niet te zien. Maar de Schrift laat zien dat David dit niet bedoelt. Dat wordt ook duidelijk wanneer Petrus psalm 16 citeert. Het lijkt even alsof Petrus zich vergist en David niet goed aanhaalt. Waar David het over 'groeve' heeft daar vult de apostel het woord 'ontbinding' in. Maar dat is geen vergissing of een slordigheid. Nee, Petrus geeft met die verandering aan wat er in het graf gebeurt. Wat het graf eigenlijk is: Het is de plaats van de ontbinding.

Daar valt ineens dat harde woord dat zegt wat er na onze begrafenis met ons gebeurt. Na de begrafenis gaan familie en meelevend en weer naar huis. Het wordt stil op de begraafplaats. En in alle stilte gebeurt er iets verschrikkelijks. Het is moeilijk uit te leggen. Zeg het je kinderen maar eens, dat valt niet mee. Trouwens, valt het voor volwassenen wel mee? Je kunt maar het beste denken aan de concrete manier waarop de Schrift ons vertelt hoe de Here ons geschapen heeft. God schiep Adam. Hij maakte een lichaam van stof, een pop van klei. Daarna blies Hij adem in die neus van klei. Zo ging Adam leven. Wanneer je sterft gebeurt hetzelfde maar dan precies andersom. De adem gaat weer weg. Terug naar God. Ons lichaam wordt in de grond gelegd. Daar komt het ook vandaan. Ja, want God heeft gezegd 'stof zijt gij en tot stof zult gij wederkeren.' Dat gebeurt op die stille begraafplaats. Verschrikkelijk. De verschrikking daarvan zie je wel eens als er een massagraf wordt gevonden en lichamen aan het licht

komen, half vergaan. Je wendt je blik af. Je praat er niet over. Het is te erg om je in te denken.

Petrus draait er niet om heen. De groeve - dat is ontbinding. In alle concrete verschrikking zegt hij ronduit: David is gestorven en begraven. Zijn graf is er nog. Hij is gestorven en vergaan. Dat is de werkelijkheid voor al de mensen. Ook voor Gods kinderen, jong en oud, in het oude verbond en in de kerk van vandaag.

Hoe kan David dan zeggen dat zijn vlees veilig zal wonen? We weten toch veel te goed wat er in het graf gebeurt? Wat is er van waar dat God zijn gunstgenoot het graf niet zal laten zien? Waar blijft de vreugde van David? Hij vond zijn vreugde in God. Hij kon juichen doordat hij Gods beloften overwoog en zich toeëigende door het geloof. In de nachten van nadenken heeft hij die ene vrucht van zijn lendenen afgewogen tegen de dreiging van het graf. Deze komende koning tegenover de ontbinding. Die Toekomstige, die Ene op wie de gunstbewijzen van God aan David sloegen en die Gods gunst niet kwijtraakt. Hem geeft God niet prijs. Vanuit Gods gegeven woord profeteerde David van Jezus, de Nazoreër.

Hij stierf. Toen kwam Nicodemus, geholpen door zijn slaven. Daar waren de vrouwen. Ze zorgden voor het lichaam van hun meester. Ze hebben het vol liefde in linnen gewikkeld. Gezalfd met kostbare zalfolie in overvloed. Concrete dodenzorg naar de mogelijkheden van hun tijd. Zijn vlees werd geconserveerd om ontbinding tegen te gaan. Het werd gelegd in een nieuw graf waar de lucht van een lijk nog niet in hing. Zij beseften niet waarvoor ze dit lichaam verzorgden. Door hun handen bewaarde God zijn gunstgenoot zonder ontbinding voor de derde dag. Christus' graf werd de bewaarplaats van het nieuwe leven. Want God gaf Hem niet prijs aan de dood. Zijn levensweg brak niet af. Hij is opgestaan als de machtige Vorst die zijn leven aan zijn onderdanen zal geven. Doordat Hij regeert zal zelfs mijn lichaam dat tot stof is vergaan, het veilig zijn.

Erfenis.

David kon van vreugde al zingen over zijn erfdeel, dat uitgemeten grondstuk in de omgeving van Bethlehem. Maar hij blijft daar niet bij staan. Door Gods beloften ziet hij in het verlengde daarvan de erfenis van het eeuwig leven. Liefelijkheid is in Gods rechterhand voor eeuwig. Duurt zijn liefde niet tot in eeuwigheid? Hij is zelf de Eeuwige. Deze God trekt de lijnen door! Dat ligt vast. Dat is zijn erfenis.

Wat is dat eigenlijk een prachtig woord in de bijbel: de erfenis. Een erfenis is beschreven in een testament. Er is voor getekend. Het kan een tijd duren voordat de erfenis uitgekeerd wordt, maar het gebeurt wel. Je kunt ongeduldig zijn omdat het zo lang duurt. Maar je krijgt het wel! Niemand maakt het ongedaan.

Wij kennen een oud testament en een nieuw testament. Het nieuwe trekt de lijnen door van het oude, want het is dezelfde eeuwige God en het is zijn eeuwige gunst. Hier op deze aarde is de Here God begonnen. En Hij gaat verder bij waar Hij begonnen is.

Bij deze God is ook mijn lichaam veilig. Zelfs mijn lichaam dat begraven is en waarvan ik weet: straks is het er niet meer. Het is vergaan. Tegen die werkelijkheid in verwachten wij een heel concrete erfenis. Dat belijden we zo mooi in zondag 22. Die gaat niet alleen over onze ziel die bij het sterven direct naar de Here gaat. Maar ook dat dit mijn vlees door de kracht van Christus wordt opgewekt. DIT MIJN VLEES. Is dat niet tastbaar en buitengewoon concreet? Dit mijn vlees, mijn lichaam, zoals ik geboren ben. Zoals ik ben. Zoals ik mijzelf heb leren kennen. Zoals we elkaar hebben

leren kennen. Ik, met mijn aard, mijn aanleg, mijn gaven en mogelijkheden. DIT MIJN VLEES wordt opgewekt. Is dat geen concrete troost aan de rand van het graf?

Concreet - nee, dat betekent niet dat de Here alles al precies gezegd heeft. Hoe wij in de opstanding zullen zijn heeft Hij niet in detail ingevuld. We zijn er wel nieuwsgierig naar. We zouden het wel eens willen weten. Kinderen, jongelui, ouderen – we hebben er allemaal onze vragen over hoe het in de heerlijkheid zal zijn. Wat zullen we doen? Hoe gaan we met elkaar om? Wat voor werk, welke positie, welke verschillen, enzovoorts. Er wordt nog wel eens over gefantaseerd tegenwoordig. Maar we doen beter door bescheiden te blijven bij wat de Schrift ons leert. David vult het ook niet in. Zijn erfenis, dat is de Here. Bij Gods aangezicht is vreugde voor eeuwig. Johannes schrijft dat het nog niet is geopenbaard wat wij zijn zullen, maar, zegt hij, wij zullen aan Christus gelijk zijn, want wij zullen Hem zien gelijk Hij is (I Joh.3). Het wordt niet ingevuld. We krijgen daardoor de kans niet om aan de Here voorbij te kijken. Hij is onze schat. Onze heerlijkheid ligt in Hem. Hij is onze vreugde.

Dan zal er heel wat veranderen. Ons lichaam wordt gezaaid. Het kerkhof is een akker, een dodenakker. We zaaien in vergankelijkheid, in oneer. Dat kan niet anders. Het zaad moet sterven om vrucht te dragen. Maar naar het Woord van de Here zullen we opstaan in heerlijkheid. Alles wat nu verdrietig maakt zal weg zijn. Die ziekte, die rugpijn, die leverkwaal, dat hartprobleem. Die steeds weerkerende zorg over onze gezondheid. Het dement worden waar we voor vrezen. De handicaps die ons eigen zijn. Wat we moesten doormaken toen we oud werden en onze gezondheid steeds minder werd. We zaaien met verdriet en tranen. Maar wie met tranen zaait zal juichen als hij vruchten maait. We zaaien in hoop. Wat zal er veel veranderen! Toch zijn wij het zelf. Rijker, veel heerlijker, zoals de oogst altijd rijker dan het zaaisel is, en toch wij zelf. We zullen leven in de volle heerlijkheid van een geestelijk lichaam, dankzij Christus en zijn levendmakende Geest.

Pasen en pinksteren horen bijeen. Ze geven de volle vreugde van God erfenis.

Het levenspad.

Zo tekent het pad van het leven zich voor ons af. God maakt ons dat pad bekend, zegt David in psalm 16. Op de pinksterdag wijst Petrus Gods volk dat pad: achter Christus aan, in de kracht van de Geest van het leven. Op dit levenspad wordt geen mens tevergeefs geboren. Niemand zal tevergeefs sterven. Want de levende God is de God van de levenden (Luk.20:38)! Voor Hem leven wij. Nu in de werkelijkheid van deze wereld. Straks dankzij Christus en door zijn Geest in de net zo werkelijke nieuwe wereld. Concreet levend voor God in de overvloed van vreugde die Davids zoon uit het graf meebracht. Pasen ligt achter ons. Het volle Leven ligt voor ons!